

ΣΥΓΧΡΟΝΟΙ ΞΕΝΟΙ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ

Γ Ε Ω Ρ Γ Ι Ο Σ Ο Ν Ε

Ὁ Γεώργιος Όνέ εἶνε ὁ μυθιστοριογράφος ὁ ἀπὸ δεκαετίας περίπου οἰκειότατος εἰς τὸ ἑλληνικὸν κοινὸν τὸ ἀναγινώσκον τὰς ἐπιφυλλίδας τῶν ἐφημερίδων. Πάντα σχεδὸν τὰ ἔργα του μετεφράσθησαν καὶ ἀπλήστως ἀνεγνώσθησαν παρ' ἡμῖν, ὁ δὲ «Κύριος τοῦ Σιδηρουργείου», καὶ ὡς μυθιστόρημα καὶ ὡς δράμα, εἰσήλασε καὶ ἐνταῦθα κατακτητικῶς, ἀμφιβάλλομεν δὲ ἂν ὑπάρχη που τῶν Ἀθηνῶν ἢ καὶ τῶν ἐπαρχιῶν εὐαίσθητος φιLANαγνώστρια, προμηθευομένη γαλλικὰ μυθιστορήματα καὶ ἀραιομένη εἰς τὰς ἑλληνικὰς ἐπιφυλλίδας, ἢ ὅποια δὲν ἀνελύθη εἰς δάκρυα ἐπὶ τῇ ἀναγνώσει του. Ἡ παρ' ἡμῖν δημοτικότητα τοῦ Όνέ δὲν εἶνε τι ἀπροσδόκητον καὶ τερατῶδες ἐν τῇ καθόλου φιλολογικῇ ἱστορίᾳ, οὐδὲ πρέπει νὰ ἀποδοθῇ εἰς ἰδιαιτέρους λόγους κρατοῦντας ἐν τῇ νεωτέρᾳ ἑλληνικῇ κοινῶνι· ἀλλ' ἀρμονικώτατα σχετίζεται πρὸς τὴν δημοτικότητα, τῆς ὁποίας ἂν ἀπὸ τινος δὲν ἀπολαύη εἰς ἴσον βαθμὸν, ἀλλ' ἐπὶ μακρὸν χρόνον ἤξιώθη παρὰ τῷ πολυπληθεῖ κοινῷ τῆς πατρίδος του, καὶ πρὸς τὰς φιλολογικὰς ἀξιώσεις τοῦ πανταχοῦ τοῦ κόσμου μεγάλου πλῆθους τῶν ἀναγνώστων, τοῦ στερουμένου τῆς λεπτῆς καὶ ὑπερόχου μορφώσεως, ἣτις χαρακτηρίζει τοὺς ὀλίγους.

Ἐν Γαλλίᾳ τὰ μυθιστορήματα τοῦ Όνέ κατέστησαν πολὺκροτα διὰ τὴν ἐπιτυχίαν των, καὶ ἐκυκλοφόρησαν εἰς ἐκπληκτικὸν βαθμὸν. Ὁ «Σέργιος Πανίνος», ἔργον βραβευθὲν ὑπὸ τῆς Γαλλικῆς Ἀκα-

δημίας, ἔσγην ἑκατὸν πενήκοντα ἐκδόσεις· ὁ «Κύριος τοῦ Σιδηρουργείου» διακοσίας πενήκοντα· ἢ «Κόμησα Σάρα» ἑκατὸν, ὁμοίως δὲ καὶ τὰ λοιπὰ αὐτοῦ ἔργα Ἀλλ' ἐνῶ οὕτω ἐνθουσιωδῶς ὑποδέχεται τὸ μέγα κοινὸν τὰ βιβλία τοῦ Όνέ, πάντες σχεδὸν οἱ λόγοι· οἱ διαπρέποντες ἐν τῇ ποιήσει, τῇ κριτικῇ, τῇ φιλολογίᾳ καὶ τῇ καλλιτεχνίᾳ, τρέφουσι πρὸς ταῦτα ἄκραν περιφρόνησιν, καὶ ὅταν δὲν σιωπῶσιν, ἀποφαίνονται περὶ αὐτῶν μετὰ σαρκασμῶν καὶ γελῶτων. Ἄξιον σημειώσεως εἶνε ὅτι ἂν καὶ ἐδημοσιεύθησαν ἐν τῇ «Ἐπιθεωρήσει τῶν δύο Κόσμων» τινὰ τῶν ἔργων τοῦ Όνέ, ὁ διάσχυμος Βρυνετιέρ, ὁ ἐν τῷ ἐγκρίτῳ περιοδικῷ δημοσιεύων τὰς περὶ τῆς συγχρόνου φιλολογικῆς κινήσεως μελέτας του, οὐ μόνον οὐδέποτε ἔγραψε κρίσιν τινὰ περὶ Όνέ, ὡς περὶ ἄλλων συναδέλφων αὐτοῦ, ὡς τοῦ Λοσιί, τοῦ Μωπασσάν, τοῦ Βουρζέ, ἀλλὰ καὶ οὐδέποτε οὐδ' ἀπλῶς κἂν ἀνέφερε τὸ ὄνομά του. Δύο δὲ τῶν κορυφαίων τῆς συγχρόνου κριτικῆς ἐν Γαλλίᾳ, ὁ Ἰούλιος Λεμαίτρ καὶ ὁ Ἀνατόλ Φράνς, καὶ ἐπανειλημμένως ἐξηκόντισαν κατ' αὐτοῦ ἀρχιλόγια βέλη, ὁ πρῶτος ἰδίως πολλάκις δι' εὐφυστάτων ἀναλύσεων πειραθεὶς νὰ καταδείξῃ τὸν ἄνθρωπον ὡς συρραφέα τετριμμένων καὶ χυδαίων καὶ μελοδραματικῶν ἀπιθανοτήτων, ἐκτελέσεως οὐχ ἤττον χονδροειδοῦς τῆς εὑρέσεως αὐτῶν. Ἐννοεῖται δ' ὅτι ἢ πρὸς τὸν Όνέ ἐξ εὐσυνειδησίας περιφρόνησις ὀλίγων ἀριστοκρατικῶν πνευμάτων καὶ καλλιτεχνῶν θεραπευόντων ἀνώτερον τι ἰδεῶδες δὲν ἐβράδυνε νὰ καταστῇ συρμὸς πρὸς ἀπλήν ἐπίδειξιν μεταξὺ πάντων τῶν νέων τῶν διακαιομένων ὑπὸ τοῦ πόθου νὰ διακριθῶσιν ὡς βαθυγνώμονες συγγραφεῖς καὶ ἀριστοτέχναι, ἔστω καὶ ἂν δὲν ἀνέγνωσαν οὐδεμίαν σελίδα ἐκ τῶν ἔργων του.

Κατὰ τοὺς ἀνηλεεῖς αὐτοὺς κριτὰς ἢ μάλλον διώκτας τοῦ Όνέ, οἱ ἐν τῇ φιλολογίᾳ θρίαμβοι αὐτοῦ ἐξηγοῦνται ἐκ τῆς φύσεως τῶν μυθιστορημάτων του, ἅτινα εἶνε θαυμασίως ἡρμυμένα πρὸς τὰς κλίσεις, τὴν ἀγωγὴν καὶ τὸ πνεῦμα τῶν πολλῶν, οὐδὲ περιέχουσι τι ὑπέρτερον τῆς ἀναπτύξεώς των, διεκφεύγον τὴν ἀντίληψίν των, ἢ ὅπως ὅποτε στενοχωροῦν αὐτοὺς. Εἰς τὰ ἔργα τοῦ Όνέ οὗτοι ἀνευρίσκουσι τὸ ἰδανικὸν των. Λαμβάνουσι τὸ ὑπ' αὐτοῦ προσφερόμενον ποτήριον τῆς banalité καὶ τὸ ροφῶσι μέχρι τῆς τελευταίας σταγόνας. Ὁ Όνέ ἐγεννήθη πρὸς ἀγαλλίασιν τῶν ἀμαθῶν τῶν ἀσχολομένων καὶ εἰς τὴν φιλολογίαν. Διερμηνεύει τὰ ὄνειροπολήματα τῶν νοικοκυραίων (τῶν νοικοκυραίων κατὰ τὸ πνεῦμα, ἀνεξαρτήτως τῆς κοινωνικῆς των τάξεως, γνωστὸν δὲ ποία σημασία ἀποδίδεται ἐν τῇ φιλολογικῇ γλώσσῃ τῶν Γάλλων εἰς τὴν λέξιν bourgeois), τὰ διερμηνεύει λαμπρότερον καὶ καθαρώτερον παντὸς ἄλλου. Τὰ διερμηνεύει διὰ τῆς ἐκλογῆς τῶν θεμάτων του, ἅτινα πάντα με περισσεῖαν ρομαντικότητος παρουσιάζουσιν ὡς δρώντα πρόσωπα ἀστῶν ἀφ' ἐνός καὶ ἀριστοκράτας ἀφ' ἑτέρου, τοὺς πρῶτους ἀείποτε θριαμβεύοντας κατὰ τῶν δευτέρων, καὶ τὴν ἀρετὴν ἀείποτε κατισχύουσιν τῆς κακίας. Τὰ διερμηνεύει διὰ τῆς αἰτίας ἐκβάσεως αὐτῶν, ἅτινα συνήθως τελειώνουν με γέ-